

Sylabus na rok akademicki: 2021/2022													
Cykl kształcenia: 2020/2022													
Opis przedmiotu kształcenia													
Nazwa modułu/przedmiotu	Żywnienie w chorobach przewodu pokarmowego Nutrition in gastrointestinal track diseases							Grupa szczegółowych efektów kształcenia					
								Kod grupy	Nazwa grupy				
Wydział	Farmaceutyczny												
Kierunek studiów	Dietetyka												
Poziom studiów	jednolite magisterskie ☐ * I stopnia ☐ II stopnia X III stopnia ☐ podyplomowe ☐												
Forma studiów	X stacjonarne ☐ niestacjonarne												
Rok studiów	II						Semestr studiów:	X zimowy ☐ ☐ letni					
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny												
Język wykładowy	X polski ☐ angielski												
Liczba godzin													
Forma kształcenia													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:													
Zakład Dietetyki, Katedra Gastroenterologii i Hepatologii (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)								30					
Kształcenie bezpośrednie ¹								30					
Kształcenie zdalne ²													
Semestr letni:													

¹ Kształcenie prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

² Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

..... (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)														
Kształcenie bezpośrednie														
Kształcenie zdalne														
Razem w roku:														
Zakład Dietetyki, Katedra Gastroenterologii i Hepatologii (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)									30					
Kształcenie bezpośrednie									30					
Kształcenie zdalne														
<p>Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)</p> <p>C1. Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu żywienia w chorobach przewodu pokarmowego.</p> <p>C2. Nabycie umiejętności rozpoznawania i definiowania problemów żywieniowych.</p> <p>C3. Opanowanie wskazań do wspomagania i leczenia żywieniowego pacjentów ze schorzeniami przewodu pokarmowego.</p> <p>C4. Nabycie umiejętności właściwej interpretacji wyników badań, etiologii zaburzeń ze strony przewodu pokarmowego oraz roli diety w patofizjologii i leczeniu tej grupy</p>														
Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:														
Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi								Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol				
K_W04	Zna zasady fizjologii żywienia oraz biochemii klinicznej i potrafi je wykorzystać w planowaniu żywienia.								Dyskusja , analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych.	PP				
K_W05	Zna podstawy patofizjologii klinicznej i wpływ procesów patologicznych a zwłaszcza zapalenia na metabolizm, trawienie i wchłanianie składników odżywczych.								Dyskusja , analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych	PP				

		nych.	
K_W08	Zna zagadnienia dotyczące epidemiologii żywieniowej, potrafi analizować i wyjaśnić związki pomiędzy żywieniem a wskaźnikami stanu zdrowia, czynnikami ryzyka rozwoju choroby i występowaniem chorób.	Dyskusja , analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych.	PP
K_W09	Zna i wdraża w codziennej praktyce badania sposobu żywienia pojedynczych osób i grup i wykorzystuje je w planowaniu i korygowaniu żywienia.	Dyskusja , analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych.	PP
K_W11	Zna podstawy żywienia pozajelitowego i może je prowadzić pod kierunkiem lekarza przeszkolonego w tym zakresie.	Dyskusja , analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych.	PP
K_W12	Potrafi zdefiniować i rozpoznać problemy żywieniowe pacjenta i uwzględnić je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego.	Dyskusja , analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych.	PP
K_U02	Potrafi opracować jasne i zrozumiałe materiały edukacyjne dla pacjenta.	Realizacja zleconych zadań. Dyskusja i ocena aktywno	

		<p>ści w czasie zajęć. Studium przypadku z dokumentacji medycznej.</p>	
K_U05	<p>Potrafi przeprowadzić wywiad żywieniowy i ocenić sposób żywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie kwestionariusze.</p>	<p>Realizacja zleconych zadań. Dyskusja i ocena aktywności w czasie zajęć. Studium przypadku z dokumentacji medycznej.</p>	
K_U06	<p>Potrafi prowadzić poradnictwo żywieniowe oraz zaplanować i prowadzić opiekę żywieniową nad pacjentami w szpitalu i zapobiegać niedożywieniu szpitalnemu.</p>	<p>Realizacja zleconych zadań. Dyskusja i ocena aktywności w czasie zajęć. Studium przypadku z dokumentacji medycznej.</p>	PP
K_U08	<p>Potrafi zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystać je w planowaniu i</p>	<p>Realizacja</p>	PP

	monitorowaniu postępowania żywieniowego	zleconych zadań. Dyskusja i ocena aktywności w czasie zajęć. Studium przypadku z dokumentacji medycznej.	
K_U09	Potrafi, w oparciu o badania przesiewowe rozpoznać niedożywienie, przeprowadzić pełną ocenę stanu odżywienia i określić rodzaj oraz stopień niedożywienia.	Realizacja zleconych zadań. Dyskusja i ocena aktywności w czasie zajęć. Studium przypadku z dokumentacji medycznej.	PP
K_K01	Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy i umiejętności. Wie kiedy skorzystać z porady innego specjalisty.	Obserwacja aktywności i postawy studenta na zajęciach. Analiza postawy wobec pacjentów i	PP

		współto warzysz	
K_K02	Jest przygotowany do kierowania poradnią dietetyczną i do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie żywności i żywienia.	Obserwa cja aktywno ści i postawy student na zajęciach . . Analiza postawy wobec pacjentó w i współto warzysz	PP
K_K03	Przestrzega tajemnicy zawodowej. Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania żywieniowego.	Obserwa cja aktywno ści i postawy student na zajęciach . . Analiza postawy wobec pacjentó w i współto warzysz	PP
* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning.			

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:	30
2. Godziny w kształceniu zdalnym:	
3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:	45

4. Godziny samokształcenia kierowanego:	
Sumaryczny nakład pracy studenta:	75
Punkty ECTS za przedmiot:	3
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)	
Wykłady 1. 2. 3. <i>itd...</i>	
Seminaria 1. 2. 3. <i>itd...</i>	
Ćwiczenia 1. 2. 3. <i>itd...</i>	
Zajęcia praktyczne przy pacjencie 1. Trawienie i wchłanianie składników pokarmowych, rola przewodu pokarmowego. Konsekwencje ogólnoustrojowe złego trawienia wchłaniania pokarmów. Niedożywienie. 2. Jednostki chorobowe przebiegające z zaburzeniami trawienia i wchłaniania pokarmów. Choroba trzewna. 3. Żywnienie w chorobach zależnych od kwasu solnego – choroba refluksowa przełyku, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy. Zasady żywienia w zapaleniach żołądka. 4. Zasady żywienia w chorobach czynnościowych przewodu pokarmowego. Zasady żywienia w IBS, dyspepsji czynnościowej, wzdęciach. 5. Postępowanie żywieniowe w biegunkach o różnej etiologii. Rozpoznawanie przyczyn i rodzaju biegunki. 6. Postępowanie żywieniowe w zaparciach. Ustalenie przyczyn i rodzaju zaparcia. 7. Znaczenie żywienia w nieswoistych zapaleniach jelit. Żywnienie w okresie zaostrzenia i remisji choroby. Zapalenie jelita po radioterapii - rola żywienia. 8. Choroba uchyłkowa jelita grubego. Przyczyny, zapobieganie, leczenie – aspekty żywieniowe. 9. Zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego w chorobach ogólnoustrojowych – cukrzyca, zespół metaboliczny, choroby tarczycy, choroby tkanki łącznej – zalecenia żywieniowe.	

10. Niealkoholowa stłuszczeniowa choroba wątroby – znaczenie żywienia w profilaktyce i leczeniu.

11. Ostre zapalenie trzustki – znaczenie leczenia żywieniowego, sposób postępowania żywieniowego.

12. Ostre zapalenie trzustki – leczenie w okresie rekonwalescencji.

13. Przewlekłe zapalenie trzustki – znaczenie żywienia w etiologii i leczeniu choroby.

14. Kamica żółciowa - znaczenie żywienia w etiologii i leczeniu.

15. Niedożywienia w chorobach przewodu pokarmowego.

16. Znaczenie żywienia w profilaktyce chorób nowotworowych przewodu pokarmowego.

17. Rola żywienia w wybranych chorobach genetycznie uwarunkowanych – hemochromatoza, mukowiscydoza, choroba Wilsona.

Literatura podstawowa:

1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka, żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2014.

2. Jarosz M. (red.): Zasady prawidłowego żywienia chorych w szpitalach. IŻŻ, Warszawa 2011.

3. Poniewierka E. (red.): Żywienie w chorobach przewodu pokarmowego i zaburzeniach metabolicznych. Cornetis, Wrocław 2011.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Sobotka L. (red.): Podstawy żywienia klinicznego. Scientifica Sp.z o.o., Warszawa 2013.

2. Chevallier L, Gajewska D (red. wyd. pol.): 51 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010.

3. Gröber U., Wawer I. (red. wyd. pol.): Leki i mikroskładniki odżywcze. MedPharm Polska, Wrocław 2011

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

1. Wiedza z zakresu anatomia i fizjologii człowieka

2. Wiedza z zakresu patofizjologia klinicznej.

3. Znajomość podstawowych pojęć z zakresu gastroenterologii.

4. Umiejętność zbadania i zebrania wywiadu z pacjentem.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)
UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach

Przedmiot kończy się zaliczeniem w semestrze zimowym.

Zaliczenie w formie ustnej.

Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę³
Bardzo dobra (5,0)	student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, bardzo dobrze potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe.
Ponad dobra (4,5)	student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe.
Dobra (4,0)	student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, dobrze potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe.
Dość dobra (3,5)	student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe, często jest poprawiany.
Dostateczna (3,0)	student uczestniczy w zajęciach, dostatecznie potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe, jednak często popełnia błędy.
	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny)Error: Reference source not found
zaliczenie	

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminuError: Reference source not found
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Naz	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Dietetyki, Katedra Gastroenterologii i Hepatologii, Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego,
	Adres jednostki:	ul Borowska 213, 50-556 Wrocław
	Numer telefonu:	71 733 2120, 71 733 2131,
	E-mail:	gastro@gastro.umed.wroc.pl

Naz	Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	prof. dr hab. Elżbieta Poniewierka
	Numer telefonu:	71 733 2120
	E-mail:	gastro@gastro.umed.wroc.pl
	Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:	

³ Weryfikacja musi obejmować wszystkie efekty uczenia się, realizowane podczas wszystkich form kształcenia w ramach danego przedmiotu.

Imię i nazwisko:	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy:	Dyscyplina naukowa:	Wykonywany zawód:	Forma prowadzenia zajęć
Elżbieta Poniewierka	prof. dr hab.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog	ćwiczenia kliniczne
Katarzyna Neubauer	dr hab. n. med. prof. nadzw	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog	ćwiczenia kliniczne
Robert Dudkowiak	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Agata Mulak	dr hab. n. med. prof. nadzw	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog	ćwiczenia kliniczne
Dorota Waśko-Czopnik	dr hab. n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog	ćwiczenia kliniczne
Radosław Kempieński	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog	ćwiczenia kliniczne
Ewa Waszczuk	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Adam Smereka	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Monika Kukulska	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Anna Zubkiewicz-Zarębska	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Iga Gromny	dr n. med.	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Izabela Smoła	lekarz	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Wojciech Pisarek	lekarz	medycyna	lekarz specjalista chorób wewnętrznych	ćwiczenia kliniczne
Paweł Kuźnicki	lekarz	medycyna	lekarz	ćwiczenia kliniczne
Karol Kowalski	dr n. med.	medycyna	lekarz	ćwiczenia kliniczne
Dominika Ślósarz	lekarz	medycyna	lekarz	ćwiczenia kliniczne
Paweł Szewczyk	mgr	medycyna	dietetyk	ćwiczenia kliniczne
Olga Kijora-Jaroszewska	mgr	medycyna	dietetyk	ćwiczenia kliniczne

Data opracowania sylabusa

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusa:

17.04.2021

Monika Kukulska

Podpis Kierownika/ów jednostki/ek

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII
KLINIKA GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII

Prowadzącej/zajęcia

kierownik

prof. dr hab. Elżbieta Poniewierka

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

DZIEKAN

dr hab. Marcin Maczyński, profesor uczelni
(4)

³ Weryfikacja musi obejmować wszystkie efekty uczenia się, realizowane podczas wszystkich form kształcenia w ramach danego przedmiotu.